

vlastní řád ve smyslu čl. 6, první odstavec směn. řádu, při čemž podpis »Sch.« na obou směnkách jest pokládati za podpis vydatele, který směnky vydal na vlastní řád, firmu Jul. J. označenou v adrese trasáta, tedy podpis této firmy za řádný akcept. Na tom nic nemění okolnost, že se v prvním odstavci žaloby praví, »že se přijetím směnek zavázala firma Jul. J. & Co. dříve ve V., nyní v R., majitel K. Sch. v R. zaplatiti směnečnou sumu«, neboť tím není řečeno nic jiného, než že majitelem firmy jest Kamil Sch. a nikoli, že osobně svým občanským jménem jako soukromník bez ohledu na své obchodní vztahy podepsal směnku jako přijatel. Toto pojetí by ostatně odporovalo již formálnímu doslovu směnky, na který rekurent klade zvláštní důraz, neboť Kamil Sch. v adrese jako trasát vůbec nepřichází a skutečný trasát firma Jul. J. & Co. jako taková směnku podepsala a tím i přijala. Ostatně k formální platnosti akceptu vyžaduje se nejen materiální, nýbrž i formální totožnosti trasáta a přijatele. Této formální totožnosti by tu však nebylo, kdyby trasát vyznačený v adrese firmou přijal směnku svým jménem občanským (srov. Staub-Schranz, str. 119 pozn. 6). Nelze tedy podpisu Kamila Sch.-a přikládati směnečně významu akceptu. K výtce rekurentově, že Kamila Sch.-a nelze považovati za vydatele proto, že jeho podpis jest teprve pod podpisem firmy Jul. J. & Co., takže neuzavírá kontext směnky, dlužno uvést, že stačí úplně podepsal-li se vydatel na přední straně směnky pod jejím textem, při čemž je lhostejno, že snad před jeho podpisem byl umístěn již podpis přijatelův (srov. rozh. čís. 2995 a 3011 sb. n. s.). Vzhledem k této úvaze netřeba se obíratí otázkou, zda by snad bylo možno pokládati žalobní směnky po případě také za směnky vlastní vydané ve smyslu čl. 6 druhý odstavec směn. řádu.

Čís. 7694.

Pokud přísluší rozvedené manželce nárok na slušnou výživu podle dvorského rekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1928, Rv I 907/27.)

Manželství stran bylo rozvedeno z viny obou manželů. Žalobu manželky proti manželovi o placení výživného 800 Kč měsíčně o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobkyně uplatňuje podle přednesení v zápisu o ústním jednání nárok na výživu ve smyslu dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. Dvorský dekret zní: Manželce po rozvodu z oboustranné viny nenáleží nárok na slušnou výživu, ponechává se však soudci, by případ k případu, uváživ všechny okolnosti a důvody slušnosti, pro manželku svědčící, výjimečně přidržel manžela, by poskytoval slušnou výživu manželce. Podmínky a náležitosti, jež dvorský dekret stanoví, jsou tudíž: 1. Právoplatné manželství: Svazek manželský nesmí býti přerván, musí trvati v době žaloby a vydání rozsudku soudu prvního (§ 406 c. ř. s.). 2. Manželství rozvedené: Opatření dvorského dekretu vztahuje se jen na při-

pady, kdy manželství bylo rozvedeno. Náležitost jest splněna. 3. Manželství rozvedené z viny obou stran: Případy jiné netřeba řešiti. Dvorský dekret platí jen, jedná-li se o manželství rozvedené a to rozvedené z viny obou stran. Též tato podmínka jest splněna. 4. Jen manželce: Dvorský dekret řeší jen otázku, kdy výjimečně manžel přidržán býti může, by poskytoval rozvedené manželce slušnou výživu, nemá však místa pro případ opačný, totiž manžel nemůže žádati slušnou výživu na manželce. 5. Příklad k případu po uvážení všech poměrů a důvodů slušnosti pro manželku svědčících, výjimečně: Podle § 1264 obč. zák. a dvorského dekretu čís. 531/41 sb. z. s. nepřísluší manželce po rozvodu z viny obou stran nárok na slušnou, neb přiměřenou nebo vůbec na výživu jakoukoliv proti manželovi. Ze zásady té stanoví dvorský dekret úchytku, patrně se zřetelem k tomu, že v manželské smlouvě manželé projevují vůli, že budou žít v nerozlučném společenství a poskytovat si vzájemně pomoc (§ 44 obč. zák.), že manžel jest hlavou rodiny, ve kteréžto vlastnosti mu přísluší vésti domácnost, ale také náleží závazek, by poskytoval manželce podle svého jmění slušnou výživu a ji zastupoval ve všech případech (§ 91 obč. zák.), že manželka obdrží jméno manželovo, požívá práv jeho stavu, jest povinna sledovati muže do jeho bydliště, pomáhati, seč jest, v domácnosti a ve výdělku (§ 92 obč. zák.), že manželům není nikterak dovoleno, by zrušili o své újmě manželské společenství, třebas by byli mezi sebou o tom za jedno, nechť již tvrdí neplatnost manželství, nebo chtějí provést rozlukou manželství neb i jen rozvod od stolu a lože (§ 93 obč. zák.), že i rozvedená manželka podrží jméno manželovo, že děti zplozené manželem rozvedeným s manželkou rozvedenou jsou dětmi manželskými a nikoliv dětmi nemanželskými, an svazek manželský dále trvá, třeba že proveden byl rozvod, (Dv. dekret ze dne 15. června 1835, čís. 39 sb. z. s.), že i po rozvodu jsou zavázáni k manželské věrnosti (§ 90 obč. zák., plen. rozh. víd. n. s. ze dne 13. března 1900 čís. 3537, čís. 2457 sb. Nowakovy k § 339 tr. zák.), dále se zřetelem na ohledy lidskosti, veřejnoprávní a sociální, by manželka nemocná, k práci naprosto neschopná, k výdělku nezpůsobilá, nemajetná, nebyla vydána na pospas nouzi, bídě a žebrotě, také by zásadní povinnost manželova živiti manželku nebyla přesunována na veřejnou dobročinnost nebo na domovskou obec. Úchytku tato jest však jen výjimečná, jak dokazují slova: »příklad k případu« a »výjimečně«. Slova ta znamenají, že nemá dvorským dekretem zřízeno býti všeobecné závazné pravidlo, nýbrž že má býti soudcovskému uvážení vyhrazeno, by podle osobitých zvláštností případu podrobil poměry a důvody slušnosti přezkoumání a by podle výsledku uvážení výmínečně určil vyživovací povinnost manželovu. Soud uváží proto osobní poměry jak manželovy tak i manželčiny, jejich fysické stáří, jejich zdravotní stav, jejich schopnosti výdělečné, jejich výdělečnou činnost dosavadní, jejich odbornou průpravu pro životní boj, možnost uplatnění, jejich majetkové poměry, ale také váhu důvodů, kteréž vedly k rozvodu, obzvláště posoudí zda ten neb onen manžel jest na rozvratu manželství převážně vinným. Dospěl-li soud k přesvědčení, že má býti manžel přidržán k tomu, by platil rozve-

dené manželce výživné, třeba rozsah výživy té stanoviti jednak vzhledem na ustanovení § 91 obč. zák. (slušnou výživu podle svého jmění), § 796 obč. zák. (slušné zaopatření, jehož se manželé nedostává), § 1264 obč. zák. (výživu přiměřenou podle okolnosti), jednak se zřetelem na ustanovení dvorského dekretu čis. 531/41 sb. z. s.: »případ k případu a výjimečně slušnou výživu«, což znamená, že výživa ta má býti slušná vzhledem k poměrům a k zvláštním okolnostem případu, jimi odpovídající, nedosahující však za všech okolností rozsah výživy §§ 91, 796, 1264 obč. zák., kdy jedná se o manželství nepřervané, nerozvedené, nebo sice rozvedené nikoliv však též z viny manželčiny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka, uplatňující dovolací důvod podle čis. 4 § 503 c. ř. s., spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že i odvolací soud uznal, že není důvodů slušnosti, které mluví pro ni, by žalovaný manžel byl přidržen k plnění slušné výživy. Vytýká odvolacímu soudu, že vidí větší vinu na rozvodu na její straně, připouští sice, že bylo při rozvodu uznáno také na její vinu, že však dlužno se vmysleti do jejího postavení, an se manžel opíjel a utrácel peníze, takže se nelze diviti, dala-li se strhnouti při domácích hádkách k nadávkám. Uváží-li se tyto okolnosti, její pokročilý věk a choroba, pro kterou je vůbec práce neschopna, že jest uznati, že důvody slušnosti mluví, by použito bylo dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čis. 531 sb. z. s. Dovolatelce nelze přisvědčiti. Poněvadž při řešení otázky, zda má manželce podle citovaného dekretu po rozvodu manželství od stolu a lože z oboustranné viny manželů prisouzena býti výjimečně slušná výživa, dlužno dbáti všech poměrů a pro manželku svěřčících důvodů slušnosti, sluší především přihlídnouti k výsledku rozvodové rozepře, vzíti zřetel na způsob a na stupeň vzájemného zavinění, a podle něho posouditi, zda nestala se manželka mimořádně — případ k případu — poskytování výživy nehodna. Přezkumu těchto okolností nemůže brániti rozvodový nálezn, neboť v něm jest jen vysloveno, že se rozvod povoluje z oboustranné viny bez zřetele na způsob a na stupeň viny toho a onoho manžela, leda že by šlo o rozvodový důvod hlubokého rozvratu manželského (§ 13 písm. h) rozluk. zák.), při němž by ani rozvod nemohl býti vysloven k žalobě manžela, který rozvratem je vinen převážně. To právě dopadalo v souzeném případě, v němž manželství stran rozvedeno bylo k manželově žalobě také z důvodu hlubokého rozvratu manželského z oboustranné viny a v němž v důvodech rozsudků bylo také vysloveno, že žalující manžel není rozvratem tím vinen převážně. Právem proto přihlížel odvolací soud k výsledkům rozvodové rozepře vedle ostatních vyšetřených okolností a dovolací soud neshledal, že podle těchto okolností učiněný závěr právní jest nesprávný, naopak sdílí tento závěr a poukazuje dovolatelku ku správným věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného rozsudku.